

"Taklibi Hükümet", Maznunlarının muhakemesi başlandı

iddia makamı maznunların taklibi hükümet cürmünden müttehem olduklarını iddia

Üst tarafı birinci sahifededir
riyetine başladığı dava bu suretle
meydana gelmiştir.

Davanın mahiyeti nedir?

İşte bu noktayı kemali ehemmiyetle çikarı umumiyeye arz etmek isterim:

Türk camiasından her fert, her hangi bir mes'e hakkında kemali serbesti ile düşünebilir ve yazabilir. Ancak bu kâmil serbesti ile hareket ederken, istimâl edeceği vesaitin meşru olması şarttır. Aksi takdirde bütün bu faaliyetler ve hadiseler cürümdür.

Binaenaleyh tekrar edeyim: Her hangi bir gayenin husulü için vukubulacak faaliyetler meşru olmalıdır. Maznunların faaliyeti ise tamamen esrarengiz geçmiş ve kanunun me ettiği bir şekilde cereyan eylemiştir.

Reis beyefendi,

Biz, komünizmi itham etmiyoruz. Davamızı teşkil eden, bir cürümdür. Ortada bir vaziyetli madde vardır. Maznunlar komünizm propagandası altında muhtelif zamanlarda kanunun menettiği vesaitle halkı hükümet aleyhine teşvik etmişler, İcra vekilleri hey'etini cebren ıskat ve hükümetin icraatını tenkit eylemişlerdir.

Maznudların dağıttıkları beyannamelerin birer nüshaları dosyada mevcuttur. Bu beyannamelerin içinde öyle cümleler vardır ki, dîni taassubu, yobaz zihniyetini körüklemek, halkı yüksek mefhumları

Maznun — Efendim ben, hiç bir şey bilmiyorum. Oradaki ifadeler filhakika benim imzama taşıyorsa da, yazılar bana dayak atılarak imza ettirilmiştir. Ben gerçi İstanbula gittim, fakat hasta idim onun için kendimi tedavi ettirmeğe gittim. Hikmet beyi tavsiye ettiler, kendisini bu münasebetle tanıdım.

Reis bey tekrar sordu:

— İfadenizde, doktor Hikmet beyin verdiği bir mektupla saatci Nikodan 50 nüsha beyanname alarak İzmir'e avdet ettiğinizi söylöyorsunuz. Şimdiki ifadenizle istintaktaki ifadeniz arasında tezat vardır. Doğru söyleyiniz?..

Maznun, bu sual üzerine de tekrar inkâra saparak hiç bir şeyden haberi olmadığını söyledi.

Ahmet Kaya vuku bulan suallere daima inkâre saparak cevap vermiş ve hiç bir şeyden haberi olmadığını söyleyince riyaset makamı tarafından vaki müsaade üzerine yerine oturmuş ve müteakiben Mehmet Şükrünün isticvabına başlanmıştır. Şükrü de riyaset makamının bütün suallerine cürmünü inkâr etmek suretiyle cevap vermiş, hiç bir şeyden haberda olmadığını, evelki ifadesini yediği dayanın tesiriyle verdiğini söylemiştir.

Komünizm hakkında ne gibi bir kanaati olduğuna dair sorulan suale maznun şu cevabı vermiştir:

gece tramvayla kokaryalya gittiklerini ve kendisinin beyannameleri taşıdığı ve bunların Ahmet Kaya tarafından atıldıklarını, bilâhara bir gece saat 9 raddelerinde Yıkımcınare civarında dolaşırken Ahmet Kaya ile Şükrünün ve kendisinin lkiçeşmelikten Eşrefpaşaya doğru çıkarken Ahmet Kayanın yolda bir eve girdiğini ve dışarıya çıktığında, «sen geriden gel, arkadan gelen olu sı haber ver» dediği halde kendisinin korkarak kaçtığını ve ertesi günü beyannameler atıldığını işidince mes'eleyi kavrayarak Ahmet kayadan sordugunu ve onun da bilmukabele güldüğünü söylemiştir. Bundan başka 12 sahifelik arap Harflarıyla yazılmış beyannamenin kendisi tarafından yeni harflere tebdilinde birinci satırın altına [1 Mayıs günü amelenin kurtuluş günüdür.] cümlesini ilâve ettiklerini, fakat 1 ve 2 numaralı beyannamelerden malûmatı olmadığını ifade ettiği mezkûrdur.

Reis — Bu ifadelerine nedersin?

Maznun — Benim böyle ifadem yok. Bana polis müdürlüğünde, eğer kendi istedikleri gibi söylemezsem beni öldüreceklerini, kemiklerimi kıracaklarını söylediler. İşkence altında bunları kabul ettim.

Bundan sonra Dr. Hikmet beyin isticvabına geçildi. Dr. Hikmet B. elinde bir gazeteyle sarılmış kitaplar olduğu halde ayaga kalktı

dahil misiniz, değil misiniz?

Maznun — Şüphesiz değilim.

Reis — Ahmet kayayı tanırmısınız?

Maznun — Bendeniz Haydarpaşa hastanesinde asis'an vaziyetinde idim. Tedavi için müraعات etti Mukaddema Rağıp efendi namında birinin çırağı olan ve tarafımdan tedavi edilmiş bulunan Şükrü efendinin bir tavsiyesini hamildi.

Reis — Siz onu Nikoya gönderdiniz mi?

Maznun — Hayır, biz Niko ile 927 de İstanbul ağırceza mahkemesinde beraber mahkûm olmuştuk. Kendisi halûk bir insandır. Rağıp efendiyi de hapishaneden tanımıştım.

Reis — İzmirle İstanbul arasında, komitanın rabtası için Ahmet Kayayı Niko efendiye siz göndermişsiniz?

Maznun — Bunlar rivayettir. Amillerini daha sarîh olarak aramak istemiyorum. Avamili vardır. Bendeniz bu teşkillerden haberdar değilim.

Reis — Aradaki rabıtan?

Maznun — Bu ifadeler Poliste ve istintaktaki şekillerdir. Bendeniz diyorum ki, millet namına icrayı kaza eden hey'eti aliyeniz huzurundaki ifadelerimden sonra vaziyetim tesbit edilsin. Bu ifadelerde öyle tamtaraklı elfaz ve öyle edebiyat vardır ki, henüz ibtidai mezunu bu'unan bu efendilerin bu

bir halka vardır. Halbuki daha evel maymundan insana atlayış, bir inkilâp şeklinde olmuştur.

Reis — Peki siz ne istiyorsunuz?

Maznun — Efendim, biz bir şey o'sun, demiyoruz. Reallizm demek, bünyeyi olduğu gibi kabul ile çıplak görmek, en'arın nereye vardığını ve ne neticeler verdiğini anlamak demektir. Burada nazariye, faraziye, hayal yoktur. Bu itibarla komünizm bu günkü Cemiyetteki istiareler meyhanında en mühim olarak iktisadî temelli görüyor. Bugün cemiyette iki sınıf vardır. Biri işçi sınıfı, diğeri sermayedar sınıf. Bunların iki sınıf oluşları, iktisadî, istihsalî vaziyette ve fabrikalardaki alâkalarındandır. İşçi sınıfı kolu ile, bedeni ile çalışır. Bunda esas marksizim İmtia rejimidir, yani her şey alınır, satılır.

Reis — Hulâsa, gayeniz?

Maznun — Efendim, bendeniz makamı İddianın buyurdukları bir tavsife karşı gariki teessür bulunuyorum. Çünkü ithamnamelerinde, gayesizler ve sergüzeştçiler, demişlerdir. Gayesiz kelimesini bilâ perva münakaşa ediyorum. Komünizm gaye

kabul etmez, komünizm cemiyette ve tabiatı gaye gibi mahdut bir şey kadul eylemez. Cemiyette namütenahi bir inkışaf vardır. Komüni-

kası olmadığını söyle

Maznunlardan Enişlikle iki defter buldunların muhteviyatları, bilâhara Alinin s edildiğini anlattı.

Es'ki ifadesini kab hatta müddeii umumiyi dığını ve böyle bir z rmediğini söyledi. Ahmet te kendisine atfı kabul etmedi ve ist kendisinin, Ahmet Kay verilen beyannamelerin flarına atıldığı hakkında da cebre müsteni söyledi ve marangoz H vabına geçildi. Maznu yle alâkadar olmadığı âilesinin ekmeği ile uğ Polisin mütemadiyen iştiğal ettiğini ve 11 defa verdiği ifadede polis dairesine getiril polis memurunun ke müdürlüğü odasından şıklı odada fena hal lerini, ayaklarının p hattâ kendisini dögeni Maznun — maksadı ise işkence ile öldürmey tabancanız var, dediğin yetin ismini de polisin tında ifade verdiğini s Daha sonra makini isticvabına geçildi. K

klemek, halkı yüksek mefhumlarımız aleyhine tahrik etmek için itina ile düşünülmüş ve yazılmıştır.

Ezcümle marangoz Hilminin yazdığı beyannamede şapka ve yeni harfler aleyhine şiddetli tahrikat vardır.

Maznunların gayesi nedir? Meçhul bir maksat, esrarengiz bir macera... İşte, suç, asıl bu noktada toplanıyor...

Marangoz Hilminin yazdığı beyannameden başka İstanbuldan gönderilen beyannameler de serapa İcra vekilleri hey'eti aleyhindedir. Kuvvülmücadele isimindeki gazetenin mün-

derrecatı da mühim bir vesika teşkil eder.

— Ben yavuz kütüphanesinden aldığım bazı kitapları okurdum. Komünizmin insanî bir mefhum olduğunu anlamıştım. Fakat mademki bu sebeple bugün mahkemeye sevkolunuyorum, komünizm hakkındaki kanaatım ne olabilir.? Ben insanların müreffeh yaşamalarını arzu ediyorum.

Reis bey sordu :

— Şimdi insanlar müreffeh yaşamıyor mu?

Maznun— ben bilmiyorum, benim hiç bir şeyden habercim yoktur.

Şükri'nin isticvabından sonra celse talik edilmiştir.

İKİNCİ CELSE;

Öğleden sonraki celsede Nizil-

Bir kaç saniye düşüncü gibi oldu. Bu sırada Reis B. Kendisine ilk suall sormuştu. Maznun cevap vermeğe başladı :

Maznun — Buraya bir komünistlik davasından geliyorum. Bazı İstintak İfadeleri" okunduk, dinledim. Makamı iddianın mütalâat ve iddialarını da dinledim. Benden bir iki kelime ile bir iki noktaya işaret etmek istiyorum. Kararhamede bendeniz de dahil olmak üzere, maznunlar hakkında muhakememizin esbabı mucibesini olarak şöyle bir iki cümle vardır:

[Amelenin neccat ve refahı için mevkil İktidara amele, insanların geçirilmesi ve bunun mevkil ile

bu'unan bu efendilerin bu müessesel ve düzgün ifadeyi vermelerine imkan görmiyorum.

Reis — Peki bu nasıl olmuş?

Maznun — Beyefendi, polisin bu husustaki faaliyetleri bazan bu şekilde neticelenmektedir. Derhatır buyrulacağı veçhile, bundan evvel İstanbulda bir Mercan Altunyan davası olmuş ve hadise neticede mürettep bir polis davası halinde tecelli etmiştir. Muhtemeldir ki benim hakkımda takibatta bulunan polis efendi de nazariyeler yürüterek bunları birbirine temas ettirmiş ve böyle müteselsel bir neticeye varmıştır.

Reis — Cemiyete intisabınız?

Maznun — Bendeniz böyle bir

zm, cemiyeti tasallüp etmiş bir şekilde görmez, inkişaf kabul eder. Bu kelimeyi muhik görürüm. Fakat sergüzeştçiler tabirinden müteessirim. Bunun huzuru alinizde kendilerine arz ederim.)

Maznun ifadesinin diğer kısımlarında bu cemiyetlerle alakası ve maznunlarla münasebeti olmadığını izah etti. Hikmet B. daha sonra İzmir polis dairesinde ismini tasrih etmek istemediği bir polis amirinin kendisine olur olmaz ve Türkiye kanunlarını tezyif edici mahiyette sözler söylediğini ve halbuki bu memurun mukaddena Halife rejiminde çalışarak İngiliz muhipleri cemiyetine girdiği için devlet hizmetinden uzaklaştırıldığı halde

gece Naim beyin makamından ekrek almak üzere yolda bir kaat bulduğu ötede tevkif edilerek karakoldaki türüldüğünü, karakolda düdü Ömer beyin gelerek

— Haydi Ramazan yalvaracak değilim, an!

Dedikten sonra yumruk attığını, mütaadil adli reisinin bastonla, miseri Tefvik beyin d saçlarından tutarak duvarla surciyle döğdüklerini ve bunun altında odunların olduğunu ve bu yüz geleni söylediğini, H ettiğini anlattı. Reis be

Reis — Fakat, sen

gönderilen beyannameler de serapa İcra vekilleri hey'eti aleyhindedir. Kıvılcım İsmindeki gazetenin müdderecatı da mühlüm bir vesika teşkil eder.

Reis beyefendi,
Cürmün vasfı, istintak kararnamesinde tasrih olunmuştur. Elde mevcut delâil, cürmün mahiyetini kemaliyle meydana koymuştur. Maznunların vaziyeti, halkı teşvik, İcra vekilleri hey'etini iskat mahiyetindedir. Bu nokta etrafında maznunlar ittifak etmişler, birer vazife almışlardır. Cürmün mahiyetli ceza kanununda tesbit edilmiştir.

SABAH CELSESİ:
İddianame okunduktan sonra evvelâ maznunlardan Ahmet kayanın isticvabına başlanmıştır. Ahmet kaya ayağa kalkarak riyasetten hüviyeti hakkında sorulan mutasuallere cevap verdikten sonra reis bey sordu:

—Halkı hükümet aleyhine teşvik etmek cürmü ile maznunsunuz. Soracağımız suallere cevap veriniz. Komünizm hakkında ne gibi bir telekkiniz var?

Maznun—Efendim benim komünizm hakkında hiç bir fikrim yoktur. Yalnız, Bulgaristanda iken bir amele cemiyetine dahil olmuşum. O cemiyet, amelerin terakkisi için çalışıyordu. Cemiyete girmiş olmak dolayısıyla Bulgaristanda çıkan amele gazetelerini okurdum. Başka hiç bir şeyden haberim yok.

Reis B. — Halbuki sen İstanbul'a gitmiş ve doktor Hikmet beyle görüşerek kendisinden aldığın beyannameleri İzmir'e getirip arkadaşlarınla beraber dağıtmışsın. İfadelerin buradadır, şimdi okuyacağız.

Bunun üzerine Ahmet Kayanın ifadesi okundu. Gerek istintakta ve gerek müddei umumilikte verdiği ifadede, komünist tahrikâtında medhaldar olduğunu itiraf etmişti. Bu sebeple reis bey, maznuna tekrar hitap etti:

Reis — Bu ifade senin değil midir? Şimdi neye inkâr ediyorsun?

nim hiç bir şeyden haberim yoktur. Şükürün isticvabından sonra celse talik edilmiştir.

İKİNCİ CELSE;
Öğleden sonraki celsede N. zill-III Şükürün polistekli ifadesi okundu. Bunda Ahmet Kayanın İstanbuldan avdetinden sonra kendisine, Salomon vasıtasıyla İstanbuldan İbrahim efendi namında bir tüccar namına beyannameler geleceğini söylediği ve müteakiben Ödemiş'te bir teşkilât için görüştikleri ve Ahmet Kayanın son tazyikler üzerine Rus tabiiyetine girmek teşebbüsünde bulurduğu, hattâ Rus konsoloshanesinde Lenin'in vefatı senesi devriyesi münasebetiyle mumalleyhin iştirak ettiği merasimde Lenin'in fotoğrafının karşısında hitabe irat ettiği bildiriliyordu.

Reis — Şükür efendi bunlara ne dersiniz?

Maznun — Beyefendi ben poliste 17 gün kaldım, üzerimde tatbik edilmedik işkence kalmadı, bunları ben söylemedim.

Reis — Sen Ahmet Kayadan bazı evrak tesellüm etmişsin?

Maznun — Hayır kat'iyen yalan. Dayaktan şuurum gitmişti. Bunlar esasen benim hafızamın almadığı şeyler...

Şükür efendinin istinamını mütâakip Rihim şirketi kâtiplerinden Hilmi efendi isticvap edildi. Mumalleyh ilk suallerde kendisini şirkette 52 lira maaşla çalıştığını, beyannamelerle alâkası olmadığını marangoz Hilmiyi tanımadığını, Ahmet Kaya efendi ile müşterisi olmak sıfatıyla tanıştığını söyledi.

Reis — Bu mes'elelerle demek alâkanız yok?

Maznun — hayır.

Reis — Peki niçin sizi tevkif ettiler?

Maznun — Polisten sormalı..

Reis — Siz merkez komitasına dahil imişsiniz, hükümeti haziranın iskatına çalışmışsınız.

Maznun — Hayır efendim.

Müstahikteki ifadesi okundu. Bunda Ahmet Kaya ile beraber bir

zin esbabı mucibesi olarak şöyle bir iki cümle vardır:

[Amelerin necat ve refâhı için mevkil iktidara amele, adamlarının geçirilmesi ve bunun mevkil ile getirilmesinin temini.]

Bunların birincisi nazariyatı geri de ameliyat esaslarına mütânitir. Bunları izah etmiyeceğim. Yalnız makamı iddianın buyurdıkları bir noktayı ve benim tespit ettiğim bir noktayı işaret etmek isterim. Buyurdular ki:

« Türk vatandaşları bu kabil fikirlerinde serbesttirler. Yani buradaki amele adamları düşüncelerinde böyle bir serbestiyete sahiptirler. Hattâ bu fikrin memleket siyasetini tedvirde hâkim olması da mümkündür. Yalnız yeter ki bu maksada kullanılacak vesalt meşru olsun.

Bendenizin şu kararname ve tahammüden anladığım şudur:

Türkiyede komünist çikâriyle yaşamak, hattâ onun cihetine teşebbüs etmek bir cürüm değildir. Netekim, kanunu cezada komünistliği musavver ve hedef illihaz etmiş bir cürüm yoktur.

Her demokrat memlekette bu ahval, tabii bir hadisel içtimaiyedir. Türkiye demokrattığında da bu hadiseler gerek kanunları, gerek iktisadi ve içtimai bünyesi itibariyle vardır. Bu cihette kanaatlarımız mutabıktır. Yalnız makamı iddianın haklı bir işareti vardır ki o da maznunların cemiyeti hafife teşkil etmeleri hadisesidir. Bendeniz hadiseyi mahiyeti cürmiye itibariyle 181 ve 147 nci maddelere tevafuk ediyor görmemekteyim. izah edeyim.

İddia makamında bulunan Ali Rıza B. riyaset makamına tevaccüh ederek:

— Bunlar müdafaa sadedi de söylenilebilir. Cürümle alâkaları olup olmadıkları sorulsun.

Maznun — Efendim, bendeniz, bu cürme ve bu illihaka dahil olanların mücrim olacaklarını müster'fim. Fakat ben bu kısma dahil değilim.

Reis — Siz böyle bir cemiyete

rek bunları birbirine temas etmiş ve böyle müteselsel bir neticeye varmışsınız.

Reis — Cemiyete intisabınız? Maznun — Bendeniz böyle bir teşekkül görmüyorum. Komünizim bir akide, bir felsefe ve iktihat işidir.

Reis — Telâkiniz?

Maznun — Komünizim bence her şeyden evvel, cemiyet ve tabiat hakkında görülen bir telâkki tarzıdır. Doğuşu da bugünkü sınıflar mücadelesi ile olmuştur. Bu telâkki tarzı işçi sınıfının hayat mücadelelerinden doğduğu için onu kendi malı olarak benimsemesi pek tabiidir. Bu telâkkiler esas itibariyle Marksizm, Realizm ve komünizm şeklinde tabir ve tavsif edilebilir. Realizm her hadiseyi olduğu gibi görmektedir. Zaten müşahade ve ilmin kabul ettiği en son metottur. Ufa'is ti çıplak görmek, hissi, kayanî perdeler arkasında olmaksızın hadisata bakmak, komünizm ve realizmin ta kendisidir. Bunda zarurî bir

prencip çıkmıştır: komünizm madam ki hayatta maddî hadiselerin tekevvün şahâsidir, bunu kabul etmek zarurîdir. Fakat diyalektik olmak, hadîsatin akıp gittiğini kabul etmek değildir. Komünizmin bakarsak hadîsatin ezelden ebede doğru aktığını görürüz. Dinamizm diyoruz. Bu mahallî bir görüşür. Bunun cemiyete tatbikinde aradığımız bir çok şeyler vardır. Tabiiatta hiç bir hadise yoktur ki yerinde saysın. Bu vazihdir. Fakat ettiği gibi tarih doğrudan doğruya, tasallup etmiş bir şekil göstermez. Bu günkü komünizm, cemiyette inkilâpçı bir nazariyedir. İnkilâp bir hadiseden diğerine (Darvinist) sıçramalar yapar. Bu sıçramalarda teraküm lâzımdır. Yani bir olgunluk lâzımdır. Komünizm, cemiyetlerin muhtelif şekillerini nazarı itibara alarak kapitalist denen rejime kadar gelmiştir. Bütün bu şekilleri ve bu mütemadi inkilap ve istihaleleri tetkik eden komünizm, tabiiatta ve hayatta inkilâpçı olmuştur. Diyorduk ki, tabiiatta insan arasında

yetde sözler söylediğini ve halbuki bu memurun mukaddena Halife rejiminde çalışarak İngiliz muhabetleri cemiyetine girdiği için devlet hizmetinden uzaklaştırıldığı halde bilâhara cumhuriyetin müdderisiyle memuriyetine girdiğini söylediğini

Bunun üzerine Ali Rıza B. bir devlet memuru mahallinde huzurunda bu şekilde tahkir edilmesine müsaade etmemesini ve isbata muktedir olan haber vermesi icap ettiğini ve bu surette bu zat hakkında takibat yapılabileceğini söyledi. Maznun tabiiatta mevkulardan işperceye maruz edildiklerini, doğallüklerini söylemiştir. Hikmet beyden sonra istima olunan Kanber oğlu Ali bir gün işten

gelirken deniz merkezli civarında, yargın yerinde bulduğu bir keçiye karakola götürmekte iken arkasından bir polis tarafından

Denizli ve kenarında ademî malumat beyan ettiği iddia edilmiştir. alâkası olduğunu söylediğini ve bulduklarını aralarında polisler tarafından denizine kayan ettikten sonra mahkemeye kabul ettirildiğini, tabiiatta ifadesi mahkemeye mahkemeye, bir gün mahkemeye, Fendisine, "kimin elinde buldu, baloya gidecek, beyannameleri atmaz, var dedim, beyannameleri atmaz üzere mumalleyhten almış olduğunu söyliyordu. Maznun bunları kabul etmedi.

Daha sonra marangoz Mustafa bir gece İsmail efendinin kahvehanesinden gelirken yerde bir kâat bulunduğunu, bilâhara okunak üzere cebine attığını ve ertesi gün polislerin eve gelerek tahariyat yapınca bunu cezaından çıkarıldığını, fakat kendisinin bu mes'elelerle hiç

nin altında odunların pa olduklarını ve bu yüzden geleni söylediğini, Hil ettiğini anlattı. Reis bey Reis — Fakat, sen imişsin?

Maznun — Pardon

sen ol da gör, ben de sen altına alayım da bakal misin, söylemez misin?

İfadesi okundu. Bunda Kayanın kendisine bir lâttan bahsederken:

— İlk defa 300-400 kişi kışlayı basacağız, kuvvet, silâh

Dediğini itiraf etmiş Maznun kabul etmedi. Salomonun isticvabına başlanılan işlerle alâkası olmadığını korkusu ile itiraf ettiğini Maznunlardan Nafiz Hilminin doğduğuna bir kurtarabilmek düşüncesinde şeylerde malûmattır gördüğünü de söyledi. Bulgaristanda ademî malûmat b. Ahmet Kaya ile kundur hususundaki alâkalarının ettiğini söyledi. Arif ta inkâr etti. Maznun

6 senede

kacılıkta çalıştığını ve ilmi bir mes'ele olduğunu, Alman gazetelerini takip ettiğini, evvel Viyanaya giderek münistlik hakkında tetkik ettiğini ve komünistliğini ve İstanbul polisi kendisine 250 sopa korkusundan bu kabil şifâretler götürdüğünü

— Teşkilattan haberdar değilim. Haberim olsaydı

Çünkü komünistim, dedi.

Maznunlardan Mustafa te isticvap edildi.

Kendisinin amele 7-8 defa tevkif edildiğini, Fakat daima beraat ettiğini, İstanbulda Tabal

rada Ahmet gün teşkil

kişi kışlayı alacağız, görünüyordu, ve Sa

landı. Böyle u ve dayak

ğini söyledi. de kardeşi

günde onu si ile böyle öründüğünü, iş bulundu

anlı Muhit beyan ederek ra diktirmek

nunu tevlit oğlu Yusuf nlardan Ma

beri ban komünistliğin

unu, Frans düşüncele

ni, Alman gazetelerini takip ettiğini, evvel Viyanaya giderek münistlik hakkında tetkik ettiğini ve komünistliğini ve İstanbul polisi kendisine 250 sopa korkusundan bu kabil şifâretler götürdüğünü

— Teşkilattan haberdar değilim. Haberim olsaydı

Çünkü komünistim, dedi.

Maznunlardan Mustafa te isticvap edildi.

Kendisinin amele 7-8 defa tevkif edildiğini, Fakat daima beraat ettiğini, İstanbulda Tabal

ve daha bazı müesseselerde çalıştığını, son dafa 150 kişilik bir amele kafilesine iş bulmak mes'alesinde kendisinin komünist olduğunu iddia edildiğini, kendisinin İstanbulda yaprak tütün amele cemiyetinde hey'etli idare azası bulunduğunu ve maznunlardan Feit beyi de oradan tanıdığını ve teşkilatla hiç bir alâkası olmadığını ilâve etti. Vakit geçmişti. Hey'eti hakime muhakemenin bugüne talikine karar verirken kendilerinin tecil kanununa tevfikân tahliye ettirilmelerini ve muhakemelerinin gayri mevkuf olarak devamını istedi. Fakat makamı iddianın bunun reddi hakkındaki talebi muvafık görülerek talebi reddolundu. Muhakemeye bugün saat 9 buçukta devam edilecektir.